



## Cal Virella

Orpí

### Ubicació

**Comarca:** Anoia  
**Lloc/Adreça:** Cal Virella. 08787. Orpí  
**Emplaçament** Es troba situat en un camí que neix direcció sud, al camí d'Orpí a la Censada Nova.  
**Alçada:** 459

### Coordenades:

**Latitud:** 41.51865  
**Longitud:** 1.56361  
**UTM Est (X):** 380148  
**UTM Nord (Y):** 4597331

### Classificació

**Número de fitxa** 08152 - 34  
**Àmbit:** Patrimoni immoble  
**Tipologia** Jaciment arqueològic  
**Estil / època:** Modern  
**Segle** XVI  
**Estat de conservació** Dolent  
**Notes de conservació:** La major part de les estructures es troben en ruïna i en envaïdes per la vegetació.  
**Protecció** Inexistent  
**Accés** Difícil  
**Ús actual:** Sense ús  
**Titularitat** Privada  
**Titular:** 08151A007000040000JE  
**Autoria de la fitxa** Jordi Seró i Ferrer. IN SITU SCP  
**Data de registre de la fitxa:** dl., 13/10/2014 - 02:00

### Descripció

Està situat entre la riera de Carme i el Mas d'en Bosch. S'hi arriba per un camí que neix direcció sud-est del camí que va de Can Riba a la Censada Nova.

Es tractava d'un conjunt arquitectònic format per l'edifici amb funció d'habitatge, i diverses edificacions que tenien funció agrícola i ramadera. Actualment la major part del conjunt es troba en ruïnes i envoltat de vegetació, fet que dificulta la interpretació dels elements.

L'edifici principal se situa més a l'oest, i és el primer que veiem quan venim pel camí d'accés. És de planta quadrada, i consta de planta baixa, planta de pis i golfes. Presenta una coberta a dues vessants ( nord-sud) amb teula àrab. Els murs estan fets amb petits carreus irregulars de pedra disposats horitzontalment i lligats amb morter. La façana d'ingrés s'orienta al sud, tot i que no es pot observar les seves característiques pel fet que està coberta per la vegetació. A la planta de pis hi podem observar una finestra senzilla. A la resta de façanes, no hi ha elements a destacar. Davant de la façana est, a primera vista s'observa un pati obert, però que originalment hi havia un cos, tal com ens demostra els forats de les bigues de l'edificació principal. S'hi observen elements d'obres posteriors com columnes fetes de maons, que tancaven un espai delimitat per murs de pedra.

Uns 30 metres a l'est, trobem un altre edifici de dimensions similars al primer. Es tractava d'un altre habitatge, però amb funcions agrícoles i ramaderes a la planta baixa. Gran part està envoltat de vegetació i solament es conserva dempeus la part situada a l'oest, on es poden observar diverses obertures amb brancals de maons. Es pot observar la utilització de murs de tàpia en algunes parts d'aquest edifici.

## **Història**

És una de les masies antigues del municipi. El trobem en la documentació amb diferents variants del nom: Virella, Vidella o Vilella. En la documentació de l'Arxiu Parroquial, ja ens surt esmentat l'any 1574 amb el nom del seu propietari: Bartolomé Vilella del mansi Monferrer del molí ( possiblement Monferrer era el nom original i que va evolucionar cap al cognom del propietari). L'any 1625 torna a sortir citat, aquest cop a la documentació de l'Arxiu Notarial d'Igualada. És interessant un document de final de segle XVIII ( que es conserva a casa d'un particular), on es cita Can Virella. Aquest document engloba diferents operacions que els propietaris de Can Virella realitzen en les seves propietats: Compravenda d'un molí de la seva propietat als Aguilera d'Òdena, construccions de cases, escriptures d'emfiteusi. Aquest document es revela dues dades interessants, en primer lloc, dóna força a la hipòtesi que Can Virella s'havia pogut dir Mansi Monferrer ( tal com s'esmenta el 1574), ja que hi cita un molí, i en aquest document de dos segles després, el torna a citar. S'abandona als anys 70 del segle XX.

